

POHLED SKÉ LISTY

15. prosince 2013

Čtvrtletník

Telefon: 569 432 821

Fax: 569 439 218

Elektronická podatelna:

obec.pohled@iol.cz

www.obecpohled.cz

Obecní úřad Pohled

Úřední hodiny:

Pondělí 7.00 – 17.00

Úterý 7.00 – 13.30

Středa 7.00 – 17.00

Čtvrtek 7.00 – 13.30

Vydává: Obec Pohled, Revoluční 39, 582 21 Pohled, IČO: 00268062 MK ČR E 18037

Milí spoluobčané,

přejeme vám příjemné prožití vánočních svátků, mnoho šťastných chvil strávených po boku blízkých a v novém roce pevné zdraví, štěstí a spokojenost.

Dále bychom na tomto místě chtěli poděkovat, a to přímo adresně. Poděkování patří pohledskému Mikulášovi, čertům, čertici a andělovi, kteří vždy 5. prosince navštěvují malé nezbedníky (v ten den ovšem malá zkroušená nevinátka) a trošičku je postraší. Díky nim v Pohledu dosud tato stará tradice stále ještě nevymizela. Návštěva Mikuláše k předvánočnímu času neodmyslitelně patří, stejně jako trocha toho strachu, který si dětičky prožijí.

Redakce

••• INFOKOUTEK •••

ANEB CO SE CHYSTÁ V NEJBLIŽŠÍM OBDOBÍ

■ Zasedání zastupitelstva obce proběhne v pondělí 16. 12. od 18:00 v prostorách hasičské zbrojnice. Hlavním bodem programu bude projednání návrhu rozpočtu obce na rok 2013.

■ Obec Pohled srdečně zve seniory naší obce na každoroční **Setkání se seniory**, které se uskuteční ve středu 18. 12. od 14:00 v klubovně hasičské zbrojnice. Pro starší věkem je připraven program i malé občerstvení.

■ V neděli 22. 12. se v kostele sv. Ondřeje koná od 15:00 **adventní koncert**, při kterém zazní akordeony a zpěv.

■ **Vánoční bohoslužby** v kostele sv. Ondřeje se uskuteční následovně: v úterý 24. 12. Půlnoční mše ve 21:00, ve středu na Hod Boží Vánoční 25. 12. od 9:00, ve čtvrtek na Štěpána 26. 12. od 9:00, 29. 12. Svátek sv. Rodiny od 9:00, v úterý 31. 12. na svátek sv. Silvestra – 16:00 děkovná mše sv. za prožitý rok a na Nový rok 1. 1. 2014 od 9:00 slavnost Matky Boží Panny Marie.

■ **Putování za betlémskou hvězdou** bude zahájeno tradičně před kostelem sv. Ondřeje na druhý svátek vánoční 26. 12. v 14:00, účastníci se vycházkovým krokem přesunou ke kostelu sv. Anny.

■ **Termíny svozu komunálního odpadu** jsou o Vánocích v sobotu 28. 12., v novém roce ve středu 8. 1. 2014 a poté vždy ve středu po 14 dnech v sudý týden.

■ SRPD pořádá 28. 12. autobusový zájezd do Třeště – města betlému. Informace k zájezdu a přihlášky jsou k dispozici u Jiřího Šidláka.

■ **Předsilvestrovské posezení Klubu důchodců** se uskuteční 30. 12. 2013 v klubovně hasičské zbrojnice.

■ **Výroční členská schůze SDH** se koná v pátek 10. 1. 2014 v klubovně hasičské zbrojnice. Členové obdrží pozvánku.

■ **Výroční členská schůze Tělovýchovné jednoty Sokol Pohled** se uskuteční 25. 1. 2014 od 15:00 v klubovně hasičské zbrojnice. Členové obdrží pozvánku.

■ **Zápisy do 1. tříd** se uskuteční v Základní a mateřské škole Česká Bělá 24. 1. 2014, v Základní škole Štáflova Havlíčkův Brod 7. 2. 2014 (9:00-17:00) a v Základní škole Sady Havlíčkův Brod 7. 2. 2014 (9:00-17:00).

■ TJ Sokol srdečně zve občany na **sportovní ples**, který se uskuteční 22. 2. 2014 od 20:00 v sále kulturního domu ve Stříbrných Horách. K poslechu zahraje skupina EMIL, svozy budou upřesněny na plakátech.

■ **Výroční členská schůze ČZS Pohled** se bude konat v sobotu 1. 3. 2014 v klubovně hasičské zbrojnice. Členové obdrží pozvánku.

TAK JSME ZASE TADY...

V neděli 22. prosince v 15:00 pro vás my (Jana Nováková, Ondřej Novák a Jan Novák) budeme hrát v kostele sv. Ondřeje v Pohledu. Po roční odmlce se vás opět pokusíme zahrát mezi studenými gotickými zdmi nádhernými skladbami a písničkami připomínajícími adventní čas.

Koncert bude trochu jiný, co se týče obsazení i repertoáru. K našemu bratrskému duu se totiž přidá Jana Nováková, která se uvolila najít si ve svém nabitém pěveckém a učitelském programu trochu času a zazpívá si s námi písně známé z podání skupiny Čechomor či Spiritual kvintet. Můžete se tak těšit na krásný zpěv, procítěné hraní (©) na harmoniky i varhany a na příjemně strávené odpoledne čtvrté adventní neděle...

Přijďte?

Jan Novák

ZPRÁVY ZE ZASTUPITELSTVA OBCE

Z důvodů úspory místa zde uvádíme nejdůležitější projednávané body. Úplné zápisy a usnesení jsou k nahlédnutí na obecním úřadu.

Ze zasedání 15. října 2013:

■ ZO rozhodlo získat na základě Změny č. 4 Územního plánu Obce Pohled bezúplatně pozemky v k. ú. Pohled p. č. KN 611/6, 611/7, 611/11, 612/1 a p. č. PP 611/1, od Státního pozemkového úřadu Praha (jedná se o pozemky ve žlábků pod hřbitovem od silnice směrem k rybníčku Březiňák).

■ ZO rozhodlo o realizaci nátěru fasády Mateřské školy Pohled a zdravotního střediska firmou TRITON MALBA spol. s r.o., Havlíčkův Brod.

■ ZO rozhodlo o realizaci projektu SO 102 – chodník + opěrná zeď před a za mostem v ulici Nad Tratí firmou SWIETELSKY stavební s.r.o., Pelhřimov.

■ ZO rozhodlo o zadání vypracování projektové dokumentace a dokladové části, na opravu komunikace a chodníku v ulici Nad Tratí, projektantovi Ing. M. Liškovi, Havlíčkův Brod.

■ ZO rozhodlo o uzavření Dohody o spolupráci mezi Obcí Pohled a společností HALIAS s.r.o., Praha, která se týká odvozu bioodpadu.

■ Příslušně podle § 6 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), za použití § 55 odst. 1 stavebního zákona ZO schválilo Zprávu o uplatňování Územního plánu Obce Pohled za období 05/2001 – 07/2013.

■ ZO nerozhodlo o prominutí části nájmu z pronájmu poutního místa u Svaté Anny v roce 2013 ve výši 6 250 Kč soukromé osobě.

••• CO NOVÉHO V OBCI •••

FINANČNÍ DLUH OBCE

V současné době obec stále nemá vyřešen problém splacení dluhu za rozestavěnou budovu školy. V červnu t. r. doplatila 1 800 000 Kč, čímž splatila a vrátila dotaci na stavbu v celkové výši 24 480 000 Kč. V průběhu splátkování běžely úroky z posečkaní. Na základě žádosti obce upustil Finanční úřad pro Kraj Vysočina v říjnu od předepsání úroku z posečkaní ve výši 242 302 Kč, vzhledem k dlouhodobé iniciativě obce svůj dluh řešit a s přihlédnutím k jejím potřebám. Obci zbývají vyrovnat ještě dva úroky z posečkaní v celkové výši 426 000 Kč.

OPRAVA KOMUNIKACE V ULICI ZAHRADNÍ I

V září obec realizovala druhou etapu opravy komunikace v ulici Zahradní I, a to od křižovatky od Hospodků směrem k lipové aleji. Vlastní opravě povrchu komunikace předcházelo vyčištění kanalizace a provedení kamerového monitoringu stavu jednotné kanalizace, která je po vyhodnocení v dobrém stavu. V ulici byla navíc osazena jedna kanalizační vpusť, aby dešťové vody neodtékaly na silnici I. třídy (ul. Přibyslavská). Dále byla opravena část ulice u kapličky a nájezd z Přibyslavské ulice do ulice Zahradní I. Opravy provedla fa Swietelsky stavební s.r.o., Pelhřimov za celkovou cenu 522 404 Kč, kterou obec hradila v plné výši. Opravami obec řešila velmi špatný stav povrchu komunikací, kdy již docházelo k poškození tělesa vozovky.

OPRAVA MOSTU, KOMUNIKACÍ A VÝSTAVBA CHODNÍKU V ULICI NAD TRATÍ

Investorem opravy mostu a komunikace v ulici Nad Tratí byl Kraj Vysočina, stavební práce provádělo sdružení SMP CZ Mitrenga, které předalo most a komunikaci do předčasného užívání od 1. 12. 2013.

Obec Pohled navázala na opravu mostu a komunikace výstavbou levostranného chodníku, v části před mostem a části za mostem s opěrnou zdí v ulici Nad Tratí, kterou provedla fi Swietelsky stavební s.r.o. Pelhřimov od 16. 10., s předání obci 25. 11. 2013. Celkové náklady na stavbu chodníku, opěrné zdi, oplocení a zábradlí činily 606 521 Kč, přičemž je hradila obec v plné výši.

Opravou mostu a vybudováním chodníku se zvýší bezpečnost chodců v tomto dopravně vytíženém úseku. Záměrem obce je pokračovat v jarních měsících příštího roku v opravě chodníku a komunikace od křižovatky u Mlatečků cca 210 m dlouhým úsekem až na konec souvislé zástavby ul. Nad Tratí po obou stranách ulice.

OPRAVA KAPLE PANNY MARIE V SIMTANECH

Obec podala v březnu 2013 žádost na Kraj Vysočina o poskytnutí dotace z Fondu Vysočiny z grantového programu Památky místního významu 2013 s názvem Oprava kaple Panny Marie v Simtanech. Projektu nebyla přiznána podpora. Zastupitelstvo obce se proto rozhodlo realizovat opravu na náklady obce. Práce byly prováděny od června do října. Firmou L. Hainz Praha byl zrenovován zvon a instalováno elektrické zvonění za cenu 59 658 Kč. Firma Elektroslužby Havlíčkův Brod zavedla do kaple elektřinu za cenu 19 723 Kč. Firma Štukatérství Krejčí Štoky opravila vnější i vnitřní fasády, nátěry fasády a dřevěných prvků, zařídila výměnu střešní krytiny s osazením okapů za cenu 120 506 Kč.

ODSTÁVKA V LOMĚ, DRŤ NA POSYP - UPOZORNĚNÍ

Českomoravský štěrk, a.s., Mokrá, provozovna Pohled ukončí výrobu 12. 12. 2013, expedice výrobků bude probíhat do 20. 12. 2013 a bude znovu obnovena od 6. 1. 2014. Odstávka výroby z důvodu údržby a oprav potrvá v závislosti na počasí do druhé poloviny března.

ČMS poskytl obci pro účely posypu při zimní údržbě místních komunikací 20 t drti, kterou obec rozvezla po obci.

Obec opět upozorňuje, že drť má sloužit po celé zimní období všem občanům, a to výhradně pro potřeby posypu místních komunikací, nikoli pro její schraňování pro soukromé účely několika jedinců, či k jiným soukromým aktivitám.

NÁHRADNÍ VÝSADBA STROMŮ NA KATASTRU OBCE

V listopadu byla provedena náhradní výsadba stromů určená Obecním úřadem v Pohledu Ředitelství silnic a dálnic Jihlava náhradou za pokácené stromy se špatným zdravotním stavem u silnice I/34 v Rouštaněch a I/19 od křižovatky u areálu Osivy na hranice katastru se Stříbrnými Horami.

Náhradní výsadba podél silnice I/19 nad Simtany byla určena a vysázena v počtu 10 ks lípy a 6 ks javoru. Dále byla určena a vysázena náhradní výsadba 5 ks javoru klenu, 6 ks buku lesního, 4 ks dubu zimního na pozemcích obce v areálu bývalého koupaliště, kde tyto stromy nahradily přestálé hlohy a podrost pámelníku. Stromy, výsadbu a ošetření při výsadbě hradilo Ředitelství silnic a dálnic Jihlava za cenu cca 6000 Kč za 1 strom.

BIOODPAD

Obec nechala přistavit do středu obce před hasičskou zbrojnicí od dubna do konce listopadu obecní kontejner na bioodpad, do kterého patří rostlinné zbytky ze zahrad (tráva, květiny, drobné keře, listí...), nikoli větve, komunální, nebezpečný a jiný odpad. Celkem bylo Technickými službami Havlíčkův Brod odvezeno 9 kontejnerů s průměrnou hmotností 3 t. Na základě dohody s Obcí Pohled poté bioodpad v Technických službách HB zdarma přebírá společnost Halias, s.r.o Praha. Obec děkuje občanům, že do kontejneru odkládají pouze povolený bioodpad, který byl dosud pokaždé bez problému přebrán společností. Zastupitelstvo obce v současné době řeší, jak rozšířit tuto službu v další části Pohledu.

ÚKLID LISTÍ V OBCI

Podzimní hrabání listí na obecních pozemcích provedl TJ Sokol a místní občané z přilehlých nemovitostí. Obec tímto děkuje za pomoc. Shrabání a odvoz listí ze zámeckého areálu si jeho majitelé zorganizovali ve vlastní režii.

LOKALITA PRO UKLÁDÁNÍ VĚTVÍ

Obec určuje od ledna místo pro ukládání větví z pokácených stromů na zahradách a z předjarního řezu stromů vlevo před nádražní budovou (za firmou Rázl a Škaroupka – uhelné sklady). Prostor pro ukládání bude vytyčen páskou. Je zakázáno v této lokalitě skladovat jakýkoli jiný odpad nebo ukládat odpad na jiná místa, která obec neurčila.

ZMĚNA VLAKOVÝCH JÍZDNÍCH ŘÁDŮ

Od neděle 15.12. 2013 do 13.12. 2014 jsou v platnosti nové jízdní řady Českých drah. Na trati 250 Havlíčkův Brod (HB) – Žďár nad Sázavou (ZR) – Křižanov – Brno dochází k těmto změnám: První ranní vlak vyjíždějící z HB ve 4:44 do ŽR (Os 14801) pojedí nově až ve 4:50. Pozdější odjezd umožní cestujícím v HB přestup od osobních vlaků ze směru Herálec a Hlinsko v Čechách. Vlak odjíždějící z HB v 19:04 do ŽR (Os 14825) pojedí nově jako přímý do Nového Města na Moravě bez nutnosti přestupu ve ŽR. Vlak

odjíždějící v 18:37 ze ŽR do Brna (Os 4915) bude z technologických důvodů nově rozdělen v pracovní dny do dvou vlaků s nutností přestupu v Křižanově. Vlak jedoucí v úseku ŽR – Křižanov bude nově pokračovat z Křižanova do Velkého Meziříčí a Studence. Večerní vlak Os 14830 vyjíždějící ve 20:35 ze ŽR do HB nově vyjíždí ze ZR již ve 20:26, a to jako přímý spoj z Nového Města na Moravě. Dřívější odjezd umožní cestujícím v HB přestup na osobní vlak do Jihlavy.

Finanční prostředky obce vynaložené na opravy MŠ v letech 2009-2013	
2009	
oprava sociálního zařízení	302 045 Kč
oprava střechy MŠ	66 904 Kč
ostatní opravy	13 739 Kč
opravy v roce 2009 celkem	382 688 Kč
2010	
elektronické zabezpečení školy	13 196 Kč
ostatní opravy	6 270 Kč
opravy v roce 2010 celkem	19 466 Kč
2011	
oprava kuchyně, výdejny, jídelny	148 755 Kč
ostatní opravy	11 414 Kč
opravy v roce 2011 celkem	160 169 Kč
z toho podpora Kraje Vysočina - Fond Vysočiny	64 351 Kč
z toho náklady obce	95 818 Kč
2012	
ostatní opravy	2 942 Kč
opravy v roce 2012 celkem	2 942 Kč
2013	
výměna oken, dveří, oprava podlah, oprava plynového topení, malování, oprava vikýřů, pískoviště	646 078 Kč
ostatní opravy	2 785 Kč
opravy v roce 2013 celkem	648 863 Kč
z toho podpora Kraje Vysočina - Fond Vysočiny	97 451 Kč
z toho náklady obce	551 412 Kč
Opravy v Mateřské škole celkem 2009-2013	1 214 128 Kč
Podpora Kraje Vysočina celkem 2009-2013	161 802 Kč
Celkové náklady obce na opravu MŠ 2009-2013	1 052 326 Kč
Finanční prostředky obce vynaložené na opravy zdravotního střediska v roce 2013	
výměna oken, dveří, zednické práce, malování, materiál, nátěr fasády zdrav. střediska a MŠ	237 472 Kč
z toho Podpora Kraje Vysočina – Program obnovy venkova Vysočiny	109 000 Kč
Celkové náklady obce na opravu zdravotního střediska	128 472 Kč

ČESKÁ NOBELOVKA MÍŘÍ DO FIRMY DVOŘÁK

Dne 17. listopadu byly udělovány nejprestižnější národní ceny v oblasti výzkumu a vývoje Česká hlava, které jsou každoročně pořádány již od roku 2002. Tato ocenění jsou laicky nazývána českými Nobelovkami. Vědci ovšem nejsou oceňováni podle jednotlivých oblastí výzkumu, jak tomu je u švédského vzoru. Ceny uděluje odborná vědecká porota v oblasti inovace, vědy a výzkumu ve spolupráci s partnery, kterými je například ministerstvo průmyslu a obchodu, ministerstvo životního prostředí, MŠMT, skupina ČEZ nebo VZP.

Cenu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR letos získala firma Dvořák s.r.o. za svou rádiově řízenou svahovou sekačku chráněnou mezinárodním patentem. Sekačky Spider jsou evoluční svým systémem pojezdu. Ten je založen na pohonu všech kol, která jsou schopna kromě pohybu vpřed a vzad neomezeného natáčení v rozsahu plných 360°. Spider si poradí v dlouhodobě nesečeném terénu s náletovým porostem i se sklonem svahů až 55°.

Firma Dvořák získala mnohá ocenění již dříve, např. v roce 2006 mezinárodní cenu Red Dot za design. Úspěšná firma vyváží 80 % své produkce do zahraničí, mezi největší odběratele patří Spojené státy, Nový Zéland nebo jihovýchodní Asie, celkem asi 50 zemí celého světa. Z tuzemských odběratelů se k největším řadí Ředitelství silnic a dálnic, Správa a údržba silnic nebo Správy povodí.

Majitele firmy Lubomíra Dvořáka přijal a jeho zásluhy ocenil havlíckobrodský starosta Jan Tecl při setkání na brodské radnici 2. prosince 2013.

(Informace byly čerpány z: <http://www.ceskahlava.cz/cz/vitezove-ceska-hlava/vitez-dvorak-svahove-sekacky-sro-137/>, <http://havlickobrodsky.denik.cz/podnikani/prijde-po-orlandu-i-hongkong-20131203.html>)

ZDOBENÍ A ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

V sobotní dopoledne 23. listopadu zastupitelé obce za pomoci techniky pohledského lomu a pana Novotného opět umístili a ozdobili vánoční strom na návsi před obecním úřadem. Krásný stříbrný smrk ze své zahrady letos poskytl pan Oldřich Polzer. Tímto bychom mu rádi poděkovali. Vánoční strom bude zdobit náves a prosvěcovat zimní noci do Tří králů.

Rozsvěcení stromu proběhlo v pátek 29. listopadu v 18 hodin. Počasí přálo, a tak se před obecním úřadem shromáždil úctyhodný dav Pohledáků, kteří se zaujetím sledovali výkony moderátorů Jana Šidláka a Lucie Klementové, přednes vánočních básniček dětí z pohledské mateřské školky a dále vystoupení flétnistek a kytaristy. Následovalo velké sročení, čili koledy zpívané všemi vystupujícími dětmi.

••• Z MATEŘSKÉ ŠKOLY •••

■ Den otevřených dveří

V neděli 13. října proběhl den otevřených dveří v naší mateřské škole. Opravenou školku si přišlo prohlédnout více než 80 pohledských občanů různých generací, od malých školáčků až po seniory. Všichni si mohli projít celou budovu včetně horního, dnes již nevyužívaného patra, kde dříve byly ložnice. Nostalgicky si zavzpomínali ti, kteří zde spávali na železných patrových nebo dřevěných postýlkách a někteří, dle slov pamětníků, ani spát nechodili, protože se postýlky na všechny děti nedostávaly. To však je již minulostí. Návštěvníci si mohli prohlédnout i staré fotografie z mateřské školy, které připravila kronikářka Martina Bořilová, dále ukázky montessori pomůcek, které jsou součástí výuky dětí pohledské školky a které budily pozornost malých i větších návštěvníků i při dni otevřených dveří. Dále byly k dispozici informace o financování oprav mateřské školy od roku 2009-2013. Opravená školka se návštěvníkům dne otevřených dveří moc líbila, což nás samozřejmě těší.

■ Poděkování míří panu Šimanovskému za darování Ladova betlému mateřské školy.

••VÁNOČNÍ ZAMYŠLENÍ POHLEDSKÉHO FARÁŘE

P. ERIKA TVRDONĚ ••

V dnešní době si lidé spojují advent a Vánoce dohromady. V lepším případě je pro ně adventní doba časem shonu, nakupování, pečení a nejrůznějšího druhu příprav. Aby to tolik nebolelo, hned na začátku adventního času se rozsvítí na náměstí vánoční strom a všichni jásají, jako by se už Ježíšek narodil. Takže pokud je na náměstí i betlém, v jesličkách najdete položené dítě ještě před jeho faktickým narozením. Protože je navíc v prosinci před Vánocemi svátek Mikuláše, začlení se do "Vánoc" ještě mikulášská show - prý jenom pro děti. Protože po Vánocích následuje silvestr, nákupy a přípravy pojmají celé údobí jako jeden celek. První adventní neděle je pak jako výstřel na startovní čáře - a závod v obchodech může začít. Cílovou páskou je silvestr, respektive vystřízlivění z kocoviny prvního ledna na Matku Boží (o čemž ovšem většina lidí neví, je to pro ně jen volný den k vystřízlivění). Když pak lidé nastoupí do práce, zapomenou za pár dnů na svátky a nervózně a ve stresu dohánějí ztracený čas ...

Když se však lidé zeptáte, jestli mají rádi Vánoce, nenechají na ně dopustit. Lidé milují svou civilizaci, ale protože je příliš technokratická, vítají jako potomci křesťanů tajuplné výpravy za tajemstvím svých otců. A tak můžeme o Vánocích narazit na skupinky hledající kostel. Někde to mají lidé těžké, když si na to vzpomenou až na Štědrý večer a neví, kde kostel ve městě přesně je. V Pohledu tento problém odpadá, neboť kostel si s nedostavěnou školou může splést jen naprostý opilec. To je zajímavá věc. Ve společnosti se totiž nesluší navštěvovat bohoslužby během roku. Existují však výjimky, kdy je to společensky přípustné, třeba když vám někdo umře. O Vánocích se však naopak někdo narodil a tato skutečnost je tak notoricky známá, že i nejzarytější ateista ví, co je to betlémská noc (vlasatice na nebi), svatý Josef, Panna Maria, Ježíšek v jesličkách, osel a vůl, popřípadě pastýři s ovečkami a do toho tři králové, z nichž jeden je černý. Možná by Církev udělala dobře, kdyby od tohoto bodu nula začínala náboženskou osvětou: narodil se Ježíšek (a hned k tomu navázala úctu k Pražskému Jezulátku). Půlnoční mše svatá je prostě in stejně jako dušičky na hřbitově a nikdo na tom nic nezmění. Pravda, duchovní jsou z toho někdy trochu zmatení - zvláště mají-li přes rok poloprázdný kostel - ale koneckonců máme Vánoce, takže už dávno vzdali snahu vysvětlovat příchod, že je třeba také jako křesťané žít. Naštěstí příchod zničí po celý prosinec v uších vánoční koledy ze supermarketů, takže se dokážou zapojit do zpívaných bohoslužeb a neliší se nijak od pravidelných věřících, které bedlivě pozorují, aby věděli, kdy mají povstat a kdy si sednout. Pokud je i to pro ně příliš namáhavé, nahnou se na kůr k varhanám, kde nejsou tolik vidět a všichni po celou dobu stojí. Navíc dění seshora vypadá zajímavě a příchod mají pocit volnosti.

Nicméně - a o tom jsem přesvědčen jako duchovní správce - každý, kdo v onom tajuplném čase do chrámu dorazí, odnese si v srdci dar, který může dát jenom Bůh. Zapomíná se totiž, že to malé bezbranné dítě v jesličkách skutečně Bohem je. Své dary lidem sice nepokládá pod stromeček, ale přímo do lidských srdcí, protože jen On dobře ví, co každý potřebuje. A na každého se svými dary čeká. Protože jeho království není z tohoto světa: je to království duchovní, království lidských srdcí. A ta, aby nevychladla ve starostech času, potřebují posilu pro život, kterou jim dítě z Betléma může poskytnout. Takže - všechny obyvatele Pohledu na půlnoční mši (v devět večer) srdečně zvú.

Na závěr ještě zpět k nedostavěné škole (abych se nikoho nedotkl). Mně se docela líbí. Když se mě jeden cizinec ptal, co to je a smál se, že to není hotové, vysvětlil jsem mu, že to je umělecké dílo. Záměrem umělce bylo vyjádřit nenaplněnost doby minulé. Asi to pochopil, protože chvíli mlčel a pak mi řekl: "Aha, tak to tady máme opravdu architektonický skvost."

Sláva na výsostech Bohu a v Pohledu pokoj lidem dobré vůle!

INFORMACE Z POHLEDSKÉ FARNOSTI

V období zimního času se páteční mše svatá koná již v 16:00. Taktéž komunitní mše bude sloužena každý první pátek v měsíci v 17:00 v kapli Všechných Svätých. Věřící mají možnost účasti na tridentské mši sv. každou neděli nově v 10:30.

Děkujeme všem, kdo se zúčastnili poutní slavnosti v den svátku sv. Ondřeje i následujícího agapé v sakristii v sobotu 30. listopadu. Velký dík náleží především hudební skupině VÍBůh za krásný doprovod liturgie ke cti největšího apoštola Východu, paní Novotné s dcerami a paní Machové za přípravu výborného pohoštění.

Nejvýznamnějším počinem za uplynulý rok na poli obnovy památek byla rekonstrukce fasády hřbitovní kaple Panny Marie. O realizaci této akce se zasloužil především Obecní úřad v Pohledu ve spolupráci s řadou dobrovolníků z místních spolků. Díky finanční účasti obce mohly být práce hrazeny podle totožného dotačního schématu jako v případě obnovy sv. Anny. Pro farnost to zároveň znamenalo odsunutí dalších etap obnovy farního kostela na následující léta. Vyslovujeme poděkování všem nezištným pomocníkům i institucím - a to nejen z Pohledu: občanům z okolních vesnic za aktivní účast při stavbě lešení, děkanskému úřadu v Polné za zapůjčení podlažek, panu Dočekalovi a panu Černému za zapůjčení části lešení. K úplnému dokončení opravy exteriéru zbývá sanace podlahy před vstupem, odvodnění obvodových zdí a obnova soklu. Krásný vzhled kaple by měl být inspirací i k znovuoživení jejího duchovního poslání, aby pro nás nezůstala pouhou kulisou při návštěvě hřbitova.

V adventním čase finišují práce na druhé fázi sanace podlahy v interiéru kostela sv. Anny.

Děkujeme všem odhodlaným dobrovolníkům, pohledskému lomu za darování šterku i zapůjčení techniky.

Jan Novotný ml.

•• Z ČINNOSTI SPOLKŮ ••

SDRUŽENÍ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

■ Podzim a zima jsou pro nás tak trochu klidnější období, přesto jsme ale na podzim nezapomněli a před zimou jsme ještě soutěžili, pracovali a byli na výletě.

■ V sobotu 14. září se v Havlíčkově Brodě konal Den hasičů spojený se soutěží v dětském útoku a soutěží mužů, která má každoročně prověřit akceschopnost zásahových jednotek. Letos to bylo pojato trochu zjednodušeně - muži poté, co si nanosili materiál, museli vystavět protipovodňovou zábranu z pytlů s pískem, srazit terč pomocí

džberové stříkačky a nakonec materiál zase uklidit. Pohledáci skončili desátí z 29 družstev, děti v kategorii mladších obsadili 2. místo z šesti týmů.

■ Termín pro zájezd jsme letos zvolili tak trochu netradičně. Vzhledem k tomu, že na jaře máme hodně soutěží, vyrazili jsme v září. Jižní Morava nás přivítala pěkným počasím, navštívili jsme muzeum motocyklů v Lesné, prohlídli jsme si Vranovský zámek i přehradu a odpoledne jsme pokračovali do Šatova, kde jsme se nejdříve pokochali Malovaným vinným sklepem a den jsme zakončili velmi příjemným posezením v jednom z tamních sklípků.

■ Poslední letošní dospěláckou soutěží byl pohár v České Bělé, kde naši kluci v konkurenci družstev zapojených do HB Ligy skončili na 19. místě z 24. Na takovýchto soutěžích ale sbírají cenné zkušenosti.

■ V sobotu 5. října se Soptíci zúčastnili podzimního kola hry Plamen v Mírovce. Reprezentovala nás 3 družstva starších a jedno družstvo mladších. V každé kategorii soutěžilo přibližně 50 hlídek. Starší odjžděli ze soutěže trochu zklamaní, bramborová medaile je prostě

nepopulární na jakékoli soutěži. 10. a 17. místo zbylých hlídek ale náladu trochu pozvedly – hlavně vzhledem k tomu, že pro tyto hlídky to byla první soutěž ve starší kategorii. Mladší si oproti loňsku polepšili – z konce výsledkové listiny se posunuli na pěkné 32. místo.

■ K obvyklému podzimnímu sběru železa jsme ještě letos přidali pomoc při rozebírání lešení a úklidu kolem hřbitovní kaple.

■ 28. října jsme využili volného dne, jarního počasí a podzimního větru a sešli jsme se se Soptíky a několika dalšími pohledskými dětmi na poli za hřištěm na drakiádě. Šanci prohlédnout si Pohled z ptáčích perspektiv využílo zhruba 20 draků.

■ S dětmi jsme zakončili rok vánoční besídkou v pátek 13. prosince. Dospělí uplynulý rok zrekapitulují na výroční schůzi, která se koná v pátek 10. ledna 2014.

■ Na závěr vám jménem pohledských hasičů přeji klidný zbytek adventu, pohodové Vánoce a v novém roce zdraví, spokojenost a hodně vyplněných přání.

Aneta Kudlová

TJ SOKOL

Ze sokolího hnízda

Práce na zvelebení našeho areálu probíhaly i na podzim. Dokončili jsme výstavbu ochranné sítě osazením sloupů a natažením pletiva. Sít se zavěsila až zjara, aby se neponičila zimním počasím. Podali jsme žádost o dotaci od obce na nákup světelné tabule, která ukazuje odehraný čas a výsledek utkání, a dále na pořízení nových střídaček, jelikož současné jsou nevyhovující. Po sezoně členové Sokola shrabali listy v areálu a v Sokolské ulici.

Také jsme se zúčastnili Pohádkového lesa, kde jsme návštěvníky trochu postrašili na trati a poté jim nabídli nápoje a klobásky a jiné občerstvení.

Výroční schůze Tělovýchovné jednoty Sokol Pohled se bude konat 25. 1. 2014 od 15:00 v hasičské zbrojnici.

A TÝM

Po úspěšném vstupu do nového ročníku přišla na tým krize, když jsme ztratili vyhraný zápas v Dobroníně a 2 nejzkušenější hráče Moučku a Poláka za červené karty. U tohoto soupeře jsme nakonec byli rádi za remízu 2:2. Poté přišel kolaps v závěru utkání s Leštinou. Kvůli červeným kartám Áčko nastupovalo ve slepené sestavě, přesto se mu podařilo mít nad soupeřem převahu 2:1, ale v poslední minutě jsme hostům darovali vyrovnání. Krize vyvrcholila výpraskem v Lukách nad Jihlavou 6:0 a další červenou (gólmán Růžička). Po důrazné domluvě trenéra a semknutí kolektivu přišly vyřazené výhry nad Pelhřimovem a v prestižním derby v Havlíčkově Brodě, které bylo jarní přehrávkou. Zimní příprava začne začátkem nového roku. Hráči mají v plánu výběhy do okolí Pohledu, tréninky v tělocvičně a na umělé trávě v Havlíčkově Brodě. S umístěním A týmu a počtem bodů nejsme spokojeni, před hráči proto stojí jasný úkol. Posunout se v tabulce výš, bojovat o čelní příčky a bavit hrou věrné diváky.

Pokud to počasí dovolí, uslyšíme první zaznění píšťalky 30. 3. 2014 v domácím utkání se Speřicemi v 15:00.

B TÝM

Od začátku soutěže podává pohledský B tým výsledky jako na houpací, ale se ziskem 22 bodů a 4. místa panuje spokojenost. Doufáme, že jaro bude stejně úspěšné a Běčko se umístí v horní polovině tabulky i po skončení sezony. Prohry v Mírovce a doma s Havlíčkovou Borovou byly zbytečné. Naopak výhra na půdě ambiciózní České Bělé zvedla v mužstvu náladu a chuť do dalších utkání. Zimní příprava bude probíhat společně s A týmem.

DOROST

Dorostenci začali soutěž velkou nedisciplinovaností, na zápasy odjížděli často v nekompletní sestavě a po celý podzim tomu nebylo jinak. Poslední místo tabulky bez jediného bodu a hrozné skóre (7:45) mluví za vše. Bez poctivého přístupu hráčů zlepšení nenastane. A tak doufáme, že se kluci přes zimu umoudří, začnou zase poctivě makat, táhnout za jeden provaz a bojovat jeden za druhého a že jarní zápasy přinesou zase radost z výher a získaných bodů. Dorost se na konci sezóny zúčastnil turnaje v Havl. Brodě, kde skončil na

posledním místě po prohře s Herálcem 2:4 a v zápase o 3. místo s Tisem 4:9.

ŽÁCI

Naši nejmladší hráči zahájili sezonu vysokou výhrou v Úsobí (20:1) a rozjeli tím úspěšný podzim. Zápas s Keřkovem (10:1) jenom potvrdil ambice atakovat nejvyšší příčky tabulky. V posledních 2 zápasech se ale museli obejít bez svého kapitána a nejlepšího střelce Lukáše Hospodky, který nastřílel 30 gólů! Na výkonu mužstva to bylo znát a hra postrádala jistotu a lehkost. Žáčci za podzim utrpěli 2 porážky a bohužel obě před domácími diváky. Nyní okupují 3. příčku tabulky s 18 body a ztrátou jediného bodu na vedoucí Dlouhou Ves.

Výkony žáčků jsou velmi pozitivní a přejeme jim v jarních odvetách stejné úspěchy jako na podzim.

STARÁ GARDA

Pravidelné nedělní tréninky na hřišti se přesunuly do tělocvičny v Havlíčkově Brodě. Staří páni zorganizovali veteránský turnaj, který se konal na domácím hřišti, avšak nedopadl pro nás dobře. Pohledská garda skončila poslední.

Výbor TJ Sokol Pohled přeje všem svým hráčům, členům a obyvatelům obce klidné prožití vánočních svátků a úspěšný vstup do nového roku 2014.

Jan Růžička, ml.

TJ Sokol Pohled si dovoluje pozvat všechny své příznivce, spoluobčany a přátelé dobré zábavy na tradiční

Sokolský ples,

který se bude konat v kulturním domě ve Stříbrných Horách dne **22. 2. 2013.** Začátek ve 20:00, zahraje skupina EMIL. Svoz autobusem bude zajištěn, trasa a časy odjezdů budou včas upřesněny, sledujte vývěsku TJ Sokol.

MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ

Rozloha honitby našeho mysliveckého sdružení se rozrostla o 423,3 ha z důvodů zákonného přičlenění části bývalé honitby Dlouhá Ves. Spolu s touto přičleněnou částí jsme přijali do našich řad sedm bývalých dlouhoveských myslivců. Počet členů MS Pohled se tak rozrostl na 29.

28. října jsme společně oslavili životní jubileum našeho dlouholetého člena, myslivce a mysliveckou veřejností uznávaného kynologa pana Karla Stilla, kterému tímto přejeme spoustu zdraví a spokojenosti do dalších let.

V říjnu se uskutečnil tradiční výlov Simtanského rybníka, který se těšil hojně účasti místních. Z důvodu chladného a deštivého roku, který nesvědčí rybám ani jejich přírůstkům, byli v prodeji jen kapři menšího vzrůstu kolem 3 kil. Dále se myslivci museli potýkat s výskytem predátorů (vydra říční, norek americký), jejichž řádění mělo za následek úbytek rybí populace v chovném rybníku.

Podzim je obdobím honů a naháněk, na které se těší myslivci, honci i lovečtí psi. V naší honitbě jich proběhlo několik se střídavými úspěchy. Cílem našeho snažení bylo obstarat dostatek zvěřiny na akci, která se u veřejnosti těší značné oblibě, a to na poslední leč (myslivecký ples), která se jako již tradičně konala ve Stříbrných Horách. Právě sem směřovaly úlovky z podzimních honů, aby tombola byla jako tradičně lákavá a bohatá. Kapacita stříbrnohorského sálu je bohužel omezena, proto každoročně ještě dovážíme stoly a židle zapůjčené Obcí Pohled. Na úvod plesu se představily se svým tanečním vystoupením děti z Havlíčkovy Borové, a zahájily tak velmi povedenou společenskou akci, která od účastníků sklídila slova pochvaly směřující jak organizátorům, obětavé obsluze kuchyně a

výčepu, tak zvěřinovým pokrmům (kančí guláš, sekaná, zvěřinové řízečky) a v neposlední řadě kapele Tandem s frontmanem Alešem Hospodkou, která zaslouží absolutorium.

Zimní období je časem pokračujícího přikrmování a péče o zvěř. Členové sdružení jí předkládají letniny (seno, sušené kopřivy) a jadrné krmivo (oves, ječmen), aby zvěř nestrádala a bez újmy přečkala zimní období.

Myslivecké sdružení přeje našim honcům, občanům a milovníkům přírody veselé Vánoce a v novém roce mnoho zdraví, štěstí a pohody.

MS Pohled

SRPD

■ V sobotu 26.10. se konalo již tradiční „Putování za světýlkem“. Příjemné a sluneční počasí přilákalo mnoho dětí i rodičů, kteří se poté vydali na procházku k nádraží, kde se teprve zapalovala světýlka lampionů. Procházka dále pokračovala do zámeckého parku, kde děti se svítícími lampiony vytvořily obrazec motýla a ryby. Procházka byla zakončena u hasičské klubovny posezením u ohýnku s opékáním špekáčků a rozdáváním sladkostí.

■ 23.11. jsme se opět sešli v klubovně hasičské zbrojnice, abychom si pod vedením paní Jagošové upletli z pedigu sněhuláka nebo stojánek na tužky. Akce se účastnila téměř dvacítky žen a dětí z Pohledu a Simtan, a jelikož většina účastníků nebyla na kurzu poprvé, šlo nám pletení krásně od ruky.

■ V sobotu 7.12. odpoledne se v prostorách zámku uskutečnila jedna z našich dalších akcí - Mikulášská besídka plná her, soutěží a hudby. Jako vždy byl tečkou na závěr příchod Mikuláše, od kterého děti dostaly balíčky sladkostí a ovoce.

■ Sběr starého papíru bude pokračovat po novém roce, první sběr se uskuteční 1. 3. 2014 a dále každý měsíc, vždy 1. sobotu v měsíci od 9:00 do 10:00 u brány sokolského hřiště. V případě většího množství papíru v jiném termínu prosím volejte p.Šidláka (tel.: 724 025 505).

Veškeré informace o akcích najdete také ve vývěsce a na webových stránkách SRPD.

■ SRPD by tímto chtělo poděkovat Obecnímu úřadu, všem složkám a firmám, které se jakýmkoliv způsobem podílely na spolupráci s námi, dále všem rodičům a dobrovolníkům za podporu v roce 2013 a těšíme se na další spolupráci v novém roce 2014. Touto cestou také přejeme hezké prožití svátků vánočních, do nového roku hodně zdraví a osobní spokojenosti.

Za SRPD Jiří Ondráček

KLUB DŮCHODCŮ

Po prázdninách jsme si 17. září 2013 udělali krátký výlet na zámek Žleby. Výlet byl limitován i termínem, protože byl od 18. září na několik dnů uzavřen z důvodu natáčení pohádky v jeho prostorách. Absolvovali jsme prohlídku s velice příjemnou průvodkyní, která se nám věnovala mnohem delší čas, než na který byla prohlídka plánovaná. Kromě toho jsme také ještě mohli přihlížet přípravným pracím filmařů. My už vidíme hotovou pohádku v televizi, ale kolik lidí připravuje ať už květinovou výzdobu, zeleninu do kuchyně, peřiny do zámeckých komnat, to nám zůstává utajeno a nutno říct, že je to o to zajímavější.

V Čáslavi jsme se zastavili na oběd a krátkou prohlídku náměstí, kde se konaly trhy.

Po cestě domů jsme se ještě stavili v zahradnickém centru na Kalabousku. Kdo měl zájem, mohl si koupit kytičky, a ten, kdo nekoupil, se alespoň podíval.

Klub byl požádán, aby pomohl při úklidu lékařské ordinace po malování a aby obsadil některé pohádkové postavy Pohádkového lesa. Obojí jsme zvládli a účinkování si velice užili.

A protože už je prosinec, čekala nás mikulášská besídka, na kterou přišly děti z mateřské školy s nacvičeným programem. Je to pro nás vždycky velké potěšení je sledovat. Musíme proto poděkovat jak vystupujícím dětem, tak paním učitelkám, které s nimi program nacvičily. A protože jsme byli celý rok hodní, i nám Mikuláš přinesl malý dáreček.

Mezi svátky se sejdeme na silvestrovském posezení 30.12, abychom se rozloučili se starým rokem.

A protože se sluší do nového roku něco popřát, připojujeme se i my s přáním všeho dobrého.

Za Klub důchodců Marie Machová

ČESKÝ ZAHRÁDKÁŘSKÝ SVAZ

Hlavní akcí ČZS, výstavu květin, letos navštívilo 989 platících dospělých a 121 dětí. Více návštěvníků bylo v sobotu, a to 650 osob. V neděli se přišlo podívat 460 zájemců.

Podzimní moštování skončilo bilancí 5084,5 litrů moštu. Z toho 1932,5 litrů bylo vyrobeno pro pohledské občany, 1815 litrů pro havlíčkovobrodské a 1337 litrů pro ostatní zájemce. Moštovat přišlo 163 osob, z toho 85 z Pohledu, 50 osob z Havl. Brodu a 28 z ostatních obcí. Dosažený výsledek řadí letošní sezónu spíše k těm podprůměrným.

Službu práce malotraktorem letos využilo celkem 11 členů a 4 nečleni. Bylo při tom odpracováno 14 hodin. Tato služba není pro svaz výdělečná, protože náklady převyšují výnosy.

Další podrobnosti o činnosti ČZS v letošním roce se členové organizace dozví na výroční členské schůzi, která se bude konat v sobotu 1. března v klubovně hasičské zbrojnice. Každý člen ještě obdrží pozvánku. Všichni jsou srdečně zváni.

Z POLICEJNÍHO ZÁPISNÍKU

Za uplynulý dva měsíce došlo na katastru obce Pohled a Simtany ke čtyřem trestným činům.

■ Dne 19. 9. 2013 bylo oznámeno vloupání do areálu Uhelných skladů firmy Rázl-Škaroupka. Neznámý pachatel zde odcizil z barelů a z motorových vozidel celkem 195 litrů nafty v hodnotě 8 400 Kč.

■ Ve dnech 24. 9. a 27. 9. 2013 došlo v areálu společnosti Zempol k opakované krádeži kovových náhradních dílů k zemědělské technice a dalšího kovového materiálu. Škoda na

odcizených věcech byla vyčíslena na 87 000 Kč. V obou případech krádeže byli zjištěni dva pachatelé, kterým bylo následně policejním orgánem sděleno podezření ze spáchání trestného činu krádeže. O výši trestu rozhodne Okresní soud v Havlíčkově Brodě.

■ Dne 3. 10. 2013 byla oznámena krádež staršího a použitého železničního materiálu, konkrétně 300 ks ocelových propojek a 150 ks ocelových podkladnic o celkové hmotnosti 4,7 tuny, které byly uloženy v montovaném přístřešku v železniční stanici Pohled. Poškozená společnost SŽDC Brno vyčísila škodu krádeží na 29 000 Kč.

KAMENOLOM POHLED JAKO GEOLOGICKÁ A MINERALOGICKÁ LOKALITA

Jaroslav Havlíček

V tomto vydání *Pohledských listů* uveřejňujeme článek pana Jaroslava Havlíčka ze Stříbrných Hor. Článek nám nabízí zcela nový pohled na náš kamenolom. Je zřejmé, že i něco tak zdánlivě obyčejného jako je kamení, může při bližším zkoumání nabídnout spoustu zajímavostí a poučení. Článek je zároveň dokladem toho, jak rozsáhlých znalostí může nabýt člověk, který má o nějakou věc opravdový zájem a umí se dívat kolem sebe. Profese autora článku je totiž původně dělnická. Proto se nenechte odradit zdánlivou složitostí a pozorně se začtěte do následujících řádků.

redakce

Již několik desítek let zásobuje kamenolom Pohled velké stavební firmy a drobné stavebníky různými druhy kamene, šterku a písku. Na první pohled se v onom materiálu nenachází nic zajímavého. Pro geology a mineralogy je však opak pravdou.

Lom je založen v pestré směsi různých druhů hornin a jejich vzájemných přechodů. Z této situace tudíž vyplývají i nálezy mnoha druhů minerálů, přičemž názvy některých z nich zní velice exoticky, případně připomínají slova jazykolamů.

Nejprve se na lom a kameny v něm podíváme očima geologa. Lom je odkryt v oblasti Českomoravské vrchoviny a podle regionálně-geologického členění spadá do pestré skupiny moldanubika. Moldanubikum je jedna z hlavních jednotek Českého masivu, které vznikly před variským vrásněním nebo v době jeho působení tj. před asi 285 milióny lety. Pro přiblížení: jde o údobí prvohor, přesněji o spodní perm, kdy se objevili první plazi a posléze nastal jejich rychlý vývoj. Na lokalitě kamenolom Pohled se můžeme setkat s těmito hlavními druhy hornin: magmatické (vyvěřelé) horniny - jsou zastoupeny dvojslídovým granitem („tzv. pohledská žula“). Pro své složení je však vhodnější tento granit označit jako leukokratický granodiorit až tonalit. Na styku žulového masivu s dalšími horninami lze pak pozorovat žulový porfyr. Ze žilných hornin jsou zde nejnapadněji viditelné, různě mocné pegmatitové žíly. Jejich stavba je většinou zonální s granitickou a blokovou strukturní částí, přičemž na okraji je aplitový lem. Bohužel neobsahují dutiny s krystalovanými ukázkami nerostů jako na jiných lokalitách. Bazické (magmatické) horniny lze objevit jako uzavřeniny v metamorfovaných horninách. Jejich tvar je nejčastěji oválný nebo oválně protáhlý a tvoří náhodně rozmístěná „hnízda“. Jeden typ bazické horniny byl odborníky klasifikován jako dunit a druhý jako hornblendit. Následují nejvíce rozšířené horniny v lomu, které jsou přeměněné. Nejběžnější jsou jemnozrnné sillimanit-diotitické parafy a ruly s přechody do migmatitů, v některých částech mylonitizovanými (tektonicky rozdrcené a poté různě zpevněné horniny, pozn. red.). Relativně častá jsou i drobná tělesa silně metamorfovaných amfibolitů a serpentinitů. V okolí rudních žil je následně vyvinuta hydrotermální alterace. (Přeměna horniny vlivem hydrotermálních roztoků, pozn. red.)

Nyní osobu geologa vyměníme za mineraloga, který horniny rozděluje na jednotlivé minerály. Tak jako jsou řazeny horniny podle vzniku, zařadíme minerály z lokality na horninotvorné, rudní a ostatní, vyskytující se v lomu ojediněle. K první skupině a na prvním místě nelze umístit nic jiného nežli křemen. Ten se zde nachází v několika varietách. Nejčastěji jako křemen obecný nebo mléčný. Celkem často lze nalézt jeho krystaly a to až do velikosti 5 cm. Ostatní odrůdy již nejsou tak hojné. Jde o křemen železitý, záhnědu a křišťál. Jako unikátní nález lze uvést objev autora v roce 2001, kdy v dutině rudní žíly se nacházely drůzy a jedinci záhnědy do velikosti 3 cm ve šperkové kvalitě. Dalším hojným minerálem je slída. Odrůdu muskovit nalezneme ve formě šupinek nebo krystalků do jednoho centimetru, zato biotit v pegmatitových žilách vytváří lupeny až 8 cm velké. Má hnědočernou barvu a je podobný egeranu. Ze živců je zastoupen převážně plagioklas. Největší autorem nalezené krystaly jsou do dvou centimetrů. V horninách lze dále pozorovat sillimanit, granát a apatit. Ten nejčastěji v podobě zelených zrn. Relativně hojným a i estetickým minerálem je šedobílý, vláknitý antofylit, který tvoří výrazné reakční lemy kolem uzavřenin s občasným obsahem chromitu ve vláknech. Doprovází jej zelený stěbelnatý feroaktinolit. Na žilách alpské parageneze se ojediněle vyskytují hnědé 2 – 3 mm velké tabulky titanitu. Pokračujeme minerály rudními. Všudypřítomný je žlutý pyrit,

který snad není nutné blíže představovat. Pokud není celistvý, vytváří krystaly v podobě krychlí až do velikosti 4 cm. Hojný je i sfalerit. Tato zinková ruda obsahuje vzácný kov indium, přičemž obsahy se pohybují od 0,009 do 0,215 hm. % (tj. do 2150 gramů india v jedné tuně rudy). V polovině minulého století byl proveden rudný průzkum a vymezeno ložisko této rudy v zadní části lomu. Před několika lety byl ve sfaleritu objeven pomocí osvětlení UV lampy krystalovaný scheelit.

Ostatní rudní nerosty již na lokalitě nemají tak bohaté zastoupení, i když se celkem bez námahy nacházejí. Jsou to galenit – sulfid olova, ve kterém se relativně často vyskytují mikroskopické vrostlice minerálů stříbra a je proto hlavním nositelem tohoto kovu v revíru. Obsahy stříbra se pohybují od 0,22 do 2,20 hm. % (tj. do 22.000 gramů stříbra v jedné tuně rudy). Dále měďná ruda chalkopyrit, arzenopyrit s typickými rýhovanými kosočtverečnými krystaly až 5 mm velkými a kyz magnetový – pyrrhotin. Rudní minerály jsou doprovázeny kalcitem, který vytváří i monominerální žíly s dutinami (kalcitová žíla je na horním obrázku – světlý pruh pod kladívkem). Vytváří dva základní typy krystalů – čočkové a sloupcové. Největší nalezené krystaly jsou až 4 cm velké. Dalším druhem karbonátu je manganový dolomit-ankeritový karbonát. Nově bylo zkoumáno v pohledském lomu i na Vysočinu neobvyklé molybdenitové vtroušenitové zrudnění nacházející se v granitovém masivu. Autorovi se podařilo nalézt několik vzorků s krystaly a lupeny velkými i 2 cm.

Nejnověji zde byly nalezeny a na havlíkobrodsku poprvé popsány minerály mimetit (minerál vznikající přeměnou galenitu) a vivianit (fosforečnan železa). Často lze nalézt v rudních žilách fluorit. Vyskytuje se ve dvou barevných variantách a to světle zelený a fialový. Zcela ojediněle je drobně krystalovaný. Jako zajímavost je nutno uvést nález minerálu akantitu (viz dolní obrázek) v jedné z mnoha rudních žil. Tento minerál vzniká zejména oxidací stříbra a je tak důkazem o jeho přítomnosti na lokalitě. Ostatní minerály jako například zoisit, malachit, diopsid jsou již vzácné.

Seznam výše uvedený minerálů však není úplný, ale zaměřený na ty, které lze vidět pouhým okem nebo maximálně za použití lupy. Z lomu však byla identifikována ještě řada dalších nerostů, ale ty jsou již výlučně mikroskopické.

Pokud by se tedy nějaký sběratel zaměřil pouze a výhradně na tuto lokalitu, vybuduje si rozsáhlou, zajímavou a pestrou sbírku minerálů.

Bohužel lom je v současné době na hranicích vymezeného dobývacího prostoru, a zbývá mu již asi jen 10 let „života“.

Použitá literatura:

P. Pauliš, J. Havlíček, S. Kopecký, I. Jebavá - Supergenní mineralizace s mimetizem z kamenolomu Pohled u Havlíčkova Brodu (Česká republika) - Acta rerum naturalium 2013; E. Mastíková – Geologická dokumentace lomu Pohled (Moldanubikum) B.P. Olomouc 2009

••• GRYF V POHLEDSKÝCH SOUVISLOSTECH •••

Impulsem k vzniku tohoto článku se stala socha gryfa, která po celý podzim vznikala v lipové aleji u vstupu k prelatuře rukou autora Michala Olšiaka na zakázku nových majitelů zámku. Jedná se o dílo vcelku impozantní a nepřehlédnutelné, u kterého jste se určitě pozastavili, a možná vám také vrtalo hlavou, proč tu stojí právě napůl pták, snad orel, napůl lev nebo kůň nebo co to vlastně je za zvíře. Začneme obecně, popisem okřídlené „potvory“ a pak nás snad překvapí, snad ne, že nějaký ten gryf se v historii naší obce objevil již dříve. A právě těm se budeme věnovat.

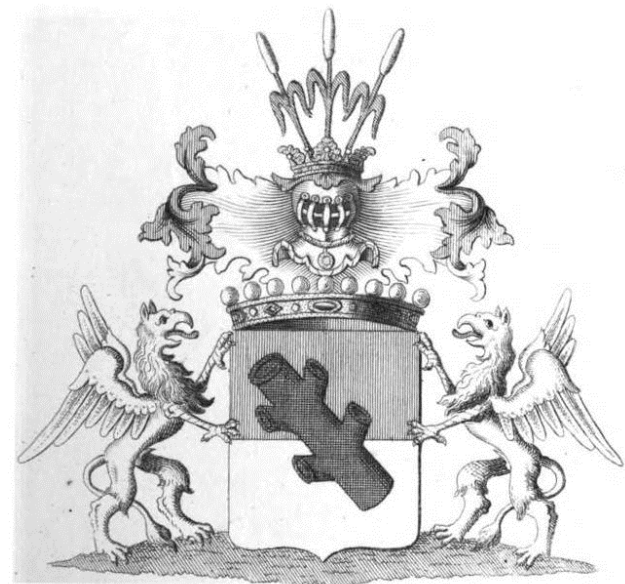
Vynecháme Wikipedii a nahlédneme do starého dobrého Ottova slovníku naučného, který praví – „Noh (gryphus): slulo báječné zvíře starověku velikosti lva, se čtyřmi nohama drápy opatřenými, dvěma křídly a ohnutým zobákem dravce. Vznik jeho hledati sluší v Orientě, odkud přenesen na západ zejména vlivem výrobků uměleckých, k jejichž výzdobě se jeho ornamentální podoba zvláště hodila; nalézámeť jeho podobu na vasách, reliéfech, terrakottách, mincích a gemmách. Dle Hérodova nohové ostříhají na severu zlato před Arimaspy. Jiní je odkazují do Aethiopie a Indie přirovnávajíce je aethiopským mravencům. V křesťanství noh stal se symbolem vzkršení. Heraldický noh znázorňuje se jako lev s otevřeným ptačím zobákem, špičatými ušima, vyplazeným jazykem a polorozpjatými křídly. Upravuje se obyčejně na zadku sedící se vzepřenými předními tlapami. Noh znázorňuje ostražitost a moudrost.“

Podle dalších zdrojů gryfové plnili funkci strážců hmotných i duchovních pokladů, ať již zmiňovaného pokladu boha Apollóna v daleké severské Skythii, který chránili před jednookými příšerami s lidskou podobou – Arimaspejci, nebo bájného Stromu života, jehož květy člověku zaručovaly nesmrtelnost.

Jak bylo naznačeno, gryf, který nyní hlídá vstup k prelatuře, není prvním pohledským strážcem. Ostatní však jsou méně na očích, schovaní, a také nutno říct, že oloupaní. Gryf byl totiž vyobrazen jako štítonoš na erbovní fresce rodu Silva-Tarouca-Unwerth nad vstupními dveřmi uvnitř kaple Panny Marie z roku 1840 na pohledském hřbitově (vypadala podobně jako horní obrázek). A dále z druhé strany, z venku, v trojúhelníkovém tympanonu, který zdobí průčelí kaple. Zde byl umístěn v oválu, který vám padne do oka hnedle od hřbitovní brány, když se na kapli zadíváte. V tomto oválu se na kovové tabuli kdysi skvěl erb téhož rodu. Bohužel uvnitř kaple zůstal čitelný pouze erb bez štítonošů a zvenčí kaple se dochovala zrezivělá tabule, na které se pouze v nezřetelných obrysech dají rozpoznat hlavy běžících vlků, kteří jsou součástí erbu Silva-Tarouca-Unwerth.

Heraldický gryf je poměrně běžnou figurou již od 14. století, která je používána přímo ve štítu nebo právě jako štítonoš, vedle nejběžnějšího orla a lva. Šlechtické štíty byly v té době přizdobeny již helmy (přilbami) a klenoty (tj. figurami nad štítem a helmem, nejčastěji v podobě křídel, rohů, lidského trupu nebo znamení přenesených ze štítu). V této podobě je rytíři skutečně nosili do boje nebo na turnaje. Stejně tak to bylo se štítonoši. Původně šlo o skutečnou rytířovu čeleď, která rytíři nosila zbroj. Okrášlit si erb těmito podpěrači se ve 14. století stalo módní záležitostí. Byly používány figury ze štítu, na druhé straně panovala při jejich výběru značná libovůle. Mezi nejčastější patří lvi, orlice, gryfové a jiná zvířata. Lev byl nejčastějším, královským znamením, symbolizujícím rytířské ctnosti, sílu a odvahu. Znamení orlice či dvouhlavého orla (který se stal atributem císařství) bylo také značně oblíbené, do svého štítu ho vybralo na 250 rodů. Gryf, jakožto jejich spojení, přebíral i jejich symboliku – bystrost orla a lví sílu a již zmíněnou moudrost a ostražitost.

Jak jsme již uvedli a jak je i vidět na horním obrázku, gryf se objevuje na erbu rodu Silva-Tarouca-Unwerth a my se podíváme na to, jak se na erb dostal. Evžen hrabě Silva-Tarouca-Unwerth byl nositelem tohoto dlouhého jména vůbec jako první. Přídomek Unwerth si přibral jako jedenáctiletý po svém bezdětném strýci ze strany své matky Kristiny - Josefovi z Unwerthu, který zakoupil zrušený pohledský klášter v roce 1807. Přijetí přídomku bylo podmínkou, aby Evžen mohl po strýci zdědit pohledské majetky. To se stalo roku 1824, dva roky po smrti hraběte z Unwerthu, kdy se svých dědických nároků vzdala Josefova žena Karolina rozená Deym, a to z prostého důvodu – podruhé se vdala. Nový erb rodu Silva-Tarouca-Unwerth vznikl tedy kombinací původního erbu Silva-Tarouců s erbem unwerthovským. Zatímco k silva-taroucovským symbolům patří běžící vlci, lvi na bílých polích a po stranách erbu dva lvi štítonoši, unwerthovská symbolika je spojena s ostřeví (sukovitý kmen v tomto případě se čtyřmi osekávanými pahýly), bílo-červeným púleným polem a dvěma štítonoši – gryfy (jak můžeme vidět na erbu vlevo). Do erbu Silva-Tarouca-Unwerth byl tedy přijat jeden silva-taroucovský lev a jeden gryf z unwerthovského

erbu.

Figura gryfa se tedy v pohledských souvislostech dostává do hry v roce 1807 díky unwerthovskému erbu a přenesením na nový silva-taroucovsko-unwerthovský erb zůstává přítomna až do roku 1864, kdy Evžen hrabě Silva-Tarouca-Unwerth prodává pohledský zámek Klotildě hraběnce Clam-Gallasové, rozené z Dietrichsteina. V erbu Dietrichsteinů či Clam-Gallasů gryfa nenajdeme (ještě tak u rodové linie Clam-Martinic, kde gryfové opět plní roli štítonošů) a nevyskytuje se ani v erbovní symbolice dalších majitelů pohledského zámku.

Zdroje: Karel Schwarzenberg: Heraldika, 1992. Milan Mysliveček: Erbovník, 1993. Ottův slovník naučný online: <https://archive.org/stream/ottvoslovnknauni01studgoog#page/n409/mode/1up>; Mýty a legendy: Vlci, draci, bájná zvířata, 1992.

Pohledské listy vycházejí 15. 12. 2013 v nákladu 330 ks. Redakční rada: Jitka Neuwirthová, Martina Bořilová, Marie Kotoučová, Leona Štrálová. Příspěvatelé za místní spolky: Aneta Kudlová, Jiří Ondráček, Marie Machová, Jan Růžička ml., Jiří Polák, za instituce: René Langer, Jan Novotný ml. Korektura: Iva Sobotková. Vydává obec Pohled, Revoluční 39, 582 21, IČO 00268062, MK ČR E 18037.

